

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।
వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శ్రీమద్వేంకటాధ్వరి విరచితం

॥ శ్రీలక్ష్మీసహస్రం ॥

॥ దశావతారస్తబకః ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ దశావతారస్తబకః ॥

దశస్వప్యవతారేషు దేవో యద్రూపసంశ్రయాత్ |
సాధయామాస కార్యాణి సతాం తస్యై శ్రియై నమః ॥ 1 ॥

దేవి త్వదాలబ్ధదయారసేన దేవేన మాత్స్యం వపురాశ్రితేన |
ఆశ్చర్యమష్టశ్రుతిరప్యనష్టశ్రుతి త్వమాపద్యత పద్మజన్మా ॥ 2 ॥

భూయిష్టాం తవ దృష్టిరేవ కమలే భూతిం చిరాత్ ప్రోషితాం
భూయోఽప్యానయతి క్షణాదితి నృణాం వ్యక్తం ఘృణావారిధిః |
దేవస్తావకదృష్టిరూపమనఘం మీనావతారే వహన్
ధాత్రేఽదత్త సతాం శ్రియం శ్రుతిమయీం దైత్యాపసీతాం పునః ॥ 3 ॥

సా హి శ్రీరమృతా సతామితి నను త్వన్నామధేయాశ్రయా
త్వద్దాస్యం భజతి శ్రుతిః స్వయమితి ప్రాప్తాదరః శ్రీధరః |
తాం మగ్నాం పునరుద్ధరన్ జలనిధౌ తాపార్ణవాదుద్ధరేత్
త్వద్దాస్యైకధనాంజనానితి రమే ధైర్యం చరీకర్తి నః ॥ 4 ॥

దేవో దేవి త్వయ్యసౌ దానవానాం
హంతా హంతామందరాగం దధౌ యః |
ధర్మం కౌర్మం ధారయంస్త్యత్సహాయో
మాతః సోఽయం మందరాగం దధాతి ॥ 5 ॥

ఉరసి సరసిజాలయే వహంస్త్యాం
శిరసి దిధీర్షురిలాం త్వదంశభూతాం |
స్వయమయమచిరాద్ధతామరారిః
స హారిరువాహ వరాహాదివ్యరూపం ॥ 6 ॥

దైతేయేన బలాత్ పయోధిజతరం దేవీ మహీ ప్రాపితా
 మాతస్తే స్వస్పృభావమేవ యదగాదేకోదరస్థానతః |
 తస్మాదేవ కృతాదరేణ తరసా దామోదరేణ స్వయం
 దధ్రేఽసౌ కుహనావరాహావపుషా దేవేన దంష్ట్రాంచలే || 7 ||

పద్మే చక్రభృతో నృసింహావపుషః ప్రహ్లాదసంక్లేశన-
 క్రూరాపుణ్యహిరణ్యదేహదలనావేలాతివేలోదయః |
 రోషాగ్నిః శమితస్తవ్యయా బత పయోరాశ్యేకశోషోఽపి తత్
 పుత్ర్యా శక్తిర్దుదేతి కారణగతా ప్రాయేణ కార్యేష్యపి || 8 ||

శరణ్యభూతాం శ్రుతిరిందిరే యాం
 హిరణ్యవర్ణాం హరిణీమభాణీత్ |
 సా దివ్యసింహస్య హిరణ్యభేత్తు-
 ర్నిఃశంకమంకే రమసే కథం త్వం || 9 ||

అవనమేవ సదా కలయన్ గజ-
 వ్యసనభంగకృదద్భుతకేసరీ |
 హరిణలక్షణదృష్టిరయం త్వయా-
 వ్యబలయాంబ గుణేన వశీకృతః || 10 ||

హర్యక్షోఽయం హరిరితి వచస్తవ్యస్య నాభూతపూర్వం
 న ప్రహ్లాదోపచయకరతా నో హిరణ్యాంగదత్వం |
 తస్మాదస్మజ్జనని పరమం విస్మయం తే విధాతుం
 నాథోఽపూర్వం కిమిహ జగృహే నారసింహం శరీరం || 11 ||

తత్తాదృక్షహిరణ్యదాననిరతౌ భక్తాభిరక్షాకృతే
 సత్కిర్తిం హరితాం ముఖే ఖలజనత్రాసావహామాశ్రితౌ |
 కించోదంచదనేకపాపహరణక్రీడోచితాలోకనౌ
 దేవి స్తౌ మి మిథః సమానచరితౌ దివ్యౌ యువాం దంపతీ || 12 ||

వక్షఃస్థామపి వర్ణితానుస్మృతయే కృష్ణాజినేనావృణోత్
 దేవస్తాన్వామితి వర్ణయంతి కతిచిద్బ్రాహ్మో వయం త్విందిరే |
 భవ్యం వామనరూపమేత్య భగవాన్ భాగ్యం హరిష్యన్ బలేః
 ఏనం కర్తుమగోచరం శుభపుషాం త్వద్వీక్షితానామితి || 13 ||

వర్ణిత్వమర్ణవసుతే వహతాపి గూఢం
 వక్షఃస్థలే న నిహితా వనమాలినా చేత్ |
 కస్త్రీణ్యదాస్యత పదాన్యపి యాచతేఽస్మై
 కస్మాజ్జగత్త్రయతయా చ వివృద్ధిరేషాం || 14 ||

దైత్యాదేత్య హి కుప్రతిగ్రహమహో వృద్ధ్యా చ పుష్టంస్తనుం
 గోత్రఘ్నావరజో మృషావటురధఃపాతం చ దాతుర్దిశన్ |
 వామాకారమగాదఘావలిహృతో హృద్యంబ తే ధారణాద్
 ధాత్రా సంజగృహే తదస్య శివతాసంపాదకం పాదకం || 15 ||

వాసస్తే క్వ వటో గుహాస్వశనమప్యాకాజ్జితం తే ఘనం
 మాం జానీహ్యఘనాశనాదరమయే కిం తే వివాహే స్పృహా |
 మా స్త్రీమే దిశ గాం పదత్రయమితాం లోకత్రయీ సా మమే-
 త్యుక్తిర్ద్వివ్యవటోర్నిశమ్య తదురస్యంబ త్వయా సిష్మియే || 16 ||

శ్రీమాన్నిఃస్వ ఇవైష వామనతనుః ప్రత్యగ్రహీధ్ధాం క్రతా-
 విత్థం దుగ్ధపయోధిజే తవ పరీహాసోక్తిభిర్లజ్జితః |
 అశేనార్పితసన్నిధిర్భృగుపతౌ పూర్వావతారార్జితాం
 తామేనాం పునరధ్వరే స భగవాన్నూనం దదావృత్విజే || 17 ||

బాహాకల్పే భృగుకులపతేర్వజ్రకల్పే కుతారే
 సంగ్రామేషు త్రియుగసఖి తే సన్నిధానం భజంత్యాః |
 క్రోధోన్మేషక్షపితవిమతక్షోణిపశ్రేణిలక్ష-
 గ్రీవోత్థాస్మగ్నుస్మణమస్మణం గాత్రమత్యర్థశోణం || 18 ||

బిభ్రాణే స్వధితిం సమిద్ధరణతో మన్యుప్రపోషక్షమం
 లోకేశాస్త్రవిచక్షణే నృపకులేజ్యాకర్మసంస్థాకరే |
 భేజాతే నను దుర్బుటార్థఘటిని త్వద్వీక్షణాదాభ్యర్థవే
 సామానాధికరణ్యమర్ణవసుతే బ్రాహ్మణ్యరాజన్యతే || 19 ||

పంచాస్యత్వజుషా పురా భగవతా యోఽసౌ హిరణ్యాసురః
 పంచత్వం గమితః స ఏవ జనని స్పర్ధాభివృద్ధాగ్రహః |
 భూత్వా తద్ద్విగుణాననో జితజగదూభయస్త్వదాగోఽగ్నినా
 దగ్ధో హంత చతుర్ముఖాస్త్రనిహతోఽప్యేకాననస్య ప్రభోః || 20 ||

సప్తాశ్వాన్వయశాలినా దశరథప్రాప్తోదయేనాపి తే
 నేత్రాపత్తివివర్జితేన కమలే ముక్తద్విపేంద్రేణ చ |
 నిస్సంఖ్యాశ్వకులో రథాయుతయుతో నిఃసీమపత్తిచ్ఛటః
 త్వద్దోహోదగణేయ కుంజరగణోఽప్యస్తో రణే రావణః || 21 ||

రఘువరకృతశంకాభంగదంభేన లంకాఽఽ-
 మిష భుగశుచి సద్మా స్వాదనైః కృష్ణవర్తామ్ |
 అశుచిరిహ భవత్యా పావితో దేవి సత్యా
 స వహతి శుచిసంజ్ఞాం తద్వదంత్యన్యథాజ్ఞాః || 22 ||

అఖండం కోదండం ప్రభురదలయత్ ఖండపరశోః
 అగృష్ణోద్రామస్య ప్రసభమపి చాఖండపరశోః |
 అబద్ధాదప్యంభోనిధిమథ దశగ్రీవమవధీః
 మహాశ్చర్యాశ్చర్యాస్త్వయి కృతధియోఽస్యాంబ సుకరాః || 23 ||

సంకల్పతస్తవ సమిరసుతే హి సీతే
 శితో బభూవ దహనశ్చిరమేధమానః |
 మాతర్జగద్భ్రమనివృత్తికృతే విశంత్యాం
 శితః కుతః స న భవేత్త్వయి దేవి సాక్షాత్ || 24 ||

నీలాంబరో హలధరో ననుహంత భాస్వ-
 ద్భూభేదనైకరసికః శుభశాలివృత్తిః |
 శ్యామాకలాభరత ఏష వివృద్ధమోహో
 భోగీ బభూవ భువనాంబ తవ ప్రసాదాత్ || 25 ||

శ్యామా త్వమంబ దయితశ్చ తవైవ కృష్ణో
 గాంగేయయోగముదితా స చ రుక్మిణీశః |
 త్వం స్వాదువాక్ స చ యువా మధురోదితశ్రి-
 ర్దాంపత్యమేతదనురూపమతో మిథో వాం || 26 ||

రామానుషంగవిహృతౌ రచితాభిలాషం
 మాతస్త్రిలోచనజితం భవతీ మనోజ్ఞం |
 పిత్రా సమానగుణమాత్మభువం ప్రసూయ
 పుష్పాయుధం కమపి రుక్మిణి లబ్ధహర్షా || 27 ||

గంభీర భావాహి కృతార్థక్లప్త
 సంపన్న టీకా శ్రుతిమంజుసూక్తిః |
 గీతేవ కృష్ణాననసౌరభజ్ఞా
 ధ్యేయాసి మాతః శుభయోగభాజాం || 28 ||

ఘనమహా నవనీతసుధాశ్రిత-
 వ్రజవిపత్తిహారా హారివల్లభే |
 ప్రబలభద్రవికాసవిధాయినీ
 త్వమయసే నిజవల్లభతుల్యతాం || 29 ||

ప్రాయోధ్యానగరీయసాం సుమనసాం మాయాతమశ్చేదినీ
 త్వం కాంచీమధురావలగ్నసరణిః క్షోభాదవంతీ జగత్ |
 సంభోగైః స్వదసేఽస్య దేవి జలధేరుద్వీచికాశికరైః
 స్వైరం ద్వారవతీపురే విహరతేఽతృష్ణాయ కృష్ణాయ తైః || 30 ||

మ్లేచ్ఛాన్ భయానకరవానపి మూర్ఛ్ఛయిత్వా
 నిర్వాపయిష్యతి కలిం హరిరధ్వరం చ |
 కల్కి తమాంసి పరిపాస్యతి భూసురాంశ్చ
 పద్మే భవద్వచనపల్లవితానుకంపః || 31 ||

మలినకలికాలేశైః శాఖాపరిక్షయదూషితైః
 అపగతసదామోదైరత్రాసుహృద్యవనైర్వృతే |
 శమయితుమనాః శాఖిగ్గానిం భవిష్యతి మాధవో
 జలనిధిభువా వృద్ధిం లబ్ధ్వా త్వయా చ మహావనీ || 32 ||

ప్రాతర్వాత ఇవావధూతకలికో మాతర్మహారణ్యవత్
 ఖడ్గీ తాపసవత్కృతార్థజననః కల్కి ముదే దేవి తే |
 అమ్లేచ్ఛాన్ స్వయమాచరిష్యతి మహీమాంధ్రీయజిహ్వమివ
 స్వామీ సశ్రుతిమార్గగానిహజనాన్కర్తాథ శబ్దానివ || 33 ||

మాత్యుజ్యోతిషి మందరక్షణపరేఽనంతోచ్చదర్పావహే
 హర్యాస్యస్పృశి చారువర్ణిని కృతాశేషాధికోపక్రియే |
 ఏణశ్రీముషి కామపాలవిభవే కృష్ణే కలిధ్వంసనే
 దేవి త్వద్దయితావతారదశకం ధ్యాయామ్యపాంగే తవ || 34 ||

కృష్ణః కేశో దృగేషా ఝషతనురధరోమందరాగం హి ధత్తే
 సౌకర్యం దోష్ట రేజే కిల ముఖహరితా మధ్యమాత్తా వలిశ్రీః |
 రామాగ్ర్యత్వం వపుః శ్రీః ప్రథయతి యమునాదర్పహృద్రోమవల్లీ
 ధత్తే జంఘాభిరామశ్రియమిహ కలిహృత్పాదపద్మం తవ శ్రీః || 35 ||

విదితగుణాలంకరణం విశిష్టరచనావిచక్షణప్రేక్షం |
 కవిమివ కృతదశరూపకమరవిందగృహేఽభినందసి ముకుందం || 36 ||

|| ఇతి శ్రీమద్వేంకటాధ్వరివిరచితే శ్రీలక్ష్మీసహస్రే దశావతారస్తబకః ||